

VERMISCHTES december 2019

De **Bisschop van Saksen, Carsten Rentzing**, zorgde de afgelopen weken voor irritatie, onrust en verwarring in “zijn” Landeskirche. De “Sächsische Zeitung” had hem om een interview over zijn verleden gevraagd. Daarbij kwamen er politieke schriften met nationaal conservatieve karakter uit de begintijd van zijn theologiestudie naar boven en werd bekend, dat hij lid was van een “schlagende” studentenvereniging. Dit houdt in, dat geweld – zelfs een duel – niet alleen wordt geaccepteerd maar zelfs wordt aangeraden. Deze feiten waren bij de leiding van de Landeskirche niet bekend. Omdat Rentzing zich in een verklaring niet duidelijk van zijn verleden distantieert, startten Leipziger dominees een petitie “Nächstenliebe verlangt Klarheit”. Door de dan ontstane ophef komt het verhaal in de openbaarheid (Tagesschau). Alle verklaringen van de Landeskirche lopen achter de feiten aan en de bisschop “gaat met vakantie”. Door de gebeurtenissen polariseren de verhoudingen binnen de leiding en leden van de Landeskirche. Vlak voor het begin van de Synode geeft de bisschop aan zijn ambt neer te willen leggen. Na veel discussie staat de leiding van de Landeskirche dit toe en komt zijn (feestelijke) afscheid dichterbij. Een opvolger zal eind februari 2020 worden gekozen.
(Der Sonntag / ELK Sachsen oct./nov.2019)

“**De toekomst van de kerk**” is de titel van een in opdracht van de Landessynode gehouden onderzoek. Te verwachten is dat de Nordkirche na 2060 »kleiner, ouder en armer« zal zijn. »We moeten op basis van de actuele kennisstand een discussie over de prioriteiten voeren: wat kunnen en wat moeten we in de toekomst nog volbrengen? Wat hebben we daarvoor nodig? Waarvan moeten we misschien afscheid nemen? – Deze vragen moeten op alle kerkelijke niveaus worden beantwoord. «Verder moeten noodzakelijke personele en inhoudelijke raamvoorwaarden benoemd en kerkrechtelijke regelingen en normen tegen het licht worden gehouden net als de vragen over lidmaatschap en financiering. «Ik zal het zinvol vinden, als we op deze bijeenkomst van de Synode afspraken kunnen maken over hoe we ons als Nordkirche in de uitwisseling tussen prognose en theologisch begrip constructief, rustig maar actief gedragen, om de situatie in die wij niet eerst moeten komen, maar in die wij al zijn onder ogen te zien.« (Kristina Kühnbaum-Schmidt) (Nordkirche 16-11-2019)

Sacramentele diensten ter gelegenheid van doop, belijdenis, avondmaal, huwelijk of begrafenis zijn meestal goed bezochte diensten. Om ook mensen die niet zo dicht bij de kerk staan en/of religieus zoekend zijn de toegang tot sacramenten en ambtshandelingen mogelijk te maken heeft de Synode van de Nordkirche nieuwe “Grundlinien kirchlichen Handelns ...” voor een proefperiode aangenomen. »Laten we experimenten aandurven. Niet alleen als experiment maar om beter te verstaan hoe mensen vandaag hun geloof invullen. En laten we niet een cultuur van verdachte twijfel onderhouden met de vraag ‘Wat zal het opleveren? maar een cultuur van wederzijdse hulp en steun. Dan kunnen we van concrete ervaringen leren ook zonder van tevoren al precies te weten wat er van komt en hoe het zal worden. Met Bijbels beredeneerd vertrouwen: onderzoekt alles en behoudt het goede.« (Kristina Kühnbaum-Schmidt) (Nordkirche 16-11-2019)

“**We moeten weer initiatieven voor vrede oprichten**” aldus Axel Noack, voormalig bisschop van Magdeburg in een interview ter gelegenheid van 30 jaar vreedzame revolutie. »We moeten geweld aan het recht binden. Dat is een belangrijk verworven goed van de democratie. Dit moeten we als kerk veel duidelijker ter sprake brengen, groepen voor vrede

oprichten en de al bestaande in een netwerk samenvatten.« Verder zou het goed zijn als de kerk niet alleen georiënteerd is op het aantal leden maar ook op het dagelijkse leven van de mensen om vertrouwen op te bouwen en geloofwaardig te zijn. Eerst dan kan ook over een financiële deelname van niet-kerkleden worden nagedacht. (chrismon 30-10-2019)

“Houding van wederkerig respect” – zo de titel van een oproep van de (General)Superintendenten van Görlitz waarin om een vredesklimaat in de structuurverandering wordt gevraagd. » Als Evangelische Kerk in de Lausitz willen wij bijdragen aan een open, vreedzaam en faire, door wederzijds respect gedragen saamhorigheid om de noodzakelijke structuurverandering in de Lausitz de baas te worden. ... Wij roepen iedereen op zich te distantiëren van elke vorm van geweld zowel in taalgebruik als in actie. Ook al zijn niet alle belangenorganisaties met het moeizaam onderhandelde compromis even tevreden, vragen wij toch iedereen om op een houding van wederkerig respect en een cultuur van bereidheid tot het gesprek te vertrouwen. ... Wij begrijpen de Bergrede als opdracht om de maatschappelijke vrede te sterken en tegelijk in grootst mogelijke vrede met de bronnen van de schepping te leven. Dit uitdagende thema willen wij als Evangelische Kerk constructief, kritisch en zonder geweld vorm geven.« (EKBO 28-11-2019)

De EKD is begin december samen met een maatschappelijke alliantie een **inzamelingsactie voor een reddingsschip** begonnen. In september j.l. was op initiatief van de evangelische Kirchentag besloten de reddingsorganisatie “Sea-Watch” de opdracht te geven een schip naar de Middellandse Zee te sturen. »Sinds jaren wachten we erop dat Europese regeringen met overtuigende oplossingen komen. ... De hulp voor mensen in levensgevaar in de Middellandse Zee is maar één bouwsteen in een algemene strategie van diaconale acties. ... Gewoon ernaar kijken hoe mensen verdrinken is absoluut geen optie en daar kunnen geen twee meningen over bestaan.« (Heinrich Bedford-Strohm) (EKD 03-12-2019)

Entree voor kerken. Sinds 1 december jongstleden wordt bij sommige “touristische” kerken een entree van € 2,00 gevraagd. Dat betreft onder andere de Dom van Berlijn en de Schlosskirche van Wittenberg. Dit wordt door de EKD gesteund. Geen land heeft zo’n groot net van waardevolle en goed gerestaureerde kerken, die ook nog in gebruik zijn. Ook wordt vaak een spiritueel en cultureel programma aangeboden. Steeds meer mensen beschouwen kerken eerder als musea dan als een gebedshuis en zo worden vooral de grote kerken een magneet voor toeristen en kunsthistorisch geïnteresseerde. Dat moet geen probleem zijn maar ondertussen ontstaat het fenomeen van “over-toerisme” en vooral grote groepen moeten een bijdrage leveren voor het bewaren van de kerkgebouwen. (epd 02-12-2019)

EKBO, de regionale omroep en voedselbanken hebben opgeroepen tot de actie **“Eins mehr - umgekehrter Adventskalender”**. In plaats van elke dag iets lekkers uit een adventskalender te nemen wordt gevraagd, in de supermarkt één artikel meer te kopen en deze dan aan de voedselbank te doneren. De 45 voedselbanken van Berlijn zorgen maandelijks voor bijna 50.000 mensen. (epd 01-12-2019)

(Juliane van der Mossel)